

เที่ยงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินแต่พระราชวังบางปะอิน ไปประพาศณวัดวิเวกวาสุพัถ เสดวยกลางวันที่วัน ครั้นเวลาบ่าย ๔ โมงเศษเสด็จกลับมา เสด็จขึ้นรถพระที่นั่งที่เสด็จขึ้น รถไฟบางปะอิน แล้วรถรถไฟพิเศษจูงรถพระที่นั่งกลับกรุงเทพฯ เวล่าย่ำค่ำถึงเสด็จขึ้นสำเภา เสด็จพระราชดำเนินลงจากรถพระที่นั่งขึ้นประทับรถม้าพระที่นั่งเสด็จกลับประทับแรมณวังสวนดุสิตต่อไป

การฉลองสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนลึงชลา นครินทร์

วันที่ ๑๖ ธันวาคม วันทโนกลืนทร ศก ๑๒๓๓ เป็นวันเจริญพระพุทธมนต์ ในการฉลองสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนลึงชลา นครินทร์ ซึ่งทรงผนวชเมื่อเดือนสิงหาคมค่อนั้น

เพลาบ่ายเจ้าพนักงานได้จัดการนันทของพระโองกลางพระที่นั่งจักรกริมหาปราสาท คือ ที่บนพระที่นั่งเสวตรถัตร์ ตั้งมาหมู่ ประติมาฐานพระไชยวัฒน์ ประจำรัชกาลปัตยุบันนี้ กับพระไชยเนาวโงะหะที่พระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ระหว่างสองข้างพระที่นั่งเสวตรถัตร์ มีโต๊ะตั้งพานพระมหากฐินของพุ่มดอกไม้ และที่นั่งรถพระที่นั่งเสวตรถัตร์ตั้งชวดปักดอกไม้และพานพุ่มดอกไม้เชิงเทียน ล้วนแล้วด้วยแก้วเจียรไนและเครื่องทอง ต่อหน้าพระแท่นเสวตรถัตร์ชอกมาตั้งเครื่องนมัสการและพระแท่นทรงกราบ ด้านขวาคั่นคกตั้งฮาคันตั้งขึ้น ด้านขวานออกตั้งพระราชบัลลังก์ และที่สำหรับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ

ประทับทรงฟังพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ และทรงพระกรุณาโปรดให้พระเจ้าวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าพระอิสร์คาร์นุทิศ และหม่อมเจ้าพระทนต์นุชเข้ามาฉลองด้วย นั่งฟังพระพุทธมนต์คือสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอลงมา ต่อลงมาอีกเป็นที่สำหรับพระบรมวงษานุวงษ์ประทับ ระหว่างกลางตั้งเก้าอี้ข้าราชการ นั่งเฝ้าทอดของชุดพระบาทพร้อมเสด็จ

ครั้นเพลาบ่ายค่ำเศษ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ และพระองค์เจ้าพระ หม่อมเจ้าพระ ที่ทรงผนวช พร้อมด้วยพระสงฆ์ดำรงสมณะ ศักดิ์ ซึ่งทรงเป็น พระอุปัชฌาย์ และพระกรรมวาจาจารย์ และพระสังฆที่นึ่งหรัลปาก เมื่อทรงผนวชนั้น มีกำหนด ๓๐ รม มีพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นนวิธิรญาณวโรรส เสนอประธาน ได้เข้ามาพร้อมกันรอกคอยเสด็จพระราชดำเนินอยู่

เพลาทุ่มเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องครุฑยศขาว ทรงประทับเหนือยศ เสด็จพระราชดำเนิน แต่วังสวนดุสิต โดย รถพระที่นั่งไฟฟ้า มา ประทับ ณที่ซึ่ง พระโองกลางพระที่นั่งจักรกริมหาปราสาท โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์สังฆะเจริญ พระพุทธมนต์ เสด็จไปรับที่ ฮาคันพร้อมกัน ในเวลานั้นเจ้าพนักงานประโคมเครื่องพิณพาทย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดเทียนเครื่องนมัสการแล้ว พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นนวิธิรญาณวโรรสถวายศีล ทรงตั้งแถว พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ตั้งศกปรึ ในเพลาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับครุฑกับพระบรมวงษานุวงษ์ และข้าราชการณที่ซึ่งพระบรมวงษานุวงษ์ประทับนั้น แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ

ราชทานสัญญาบัตรตำแหน่ง กรมดัมปาติกหอพระ
 สมุดฉวีญาณและสัญญาบัตรทหาร ซึ่งจะได้นำ
 รายพระนามและนามตงต่อไป พระสังฆเวริญ
 พระพุททมนต์จบแล้ว ถวายอดิเรก ถวายพระพรดา
 พระสังฆกัมมัมปะโกมตามธรรมเนียม พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นเพลา ๒ ทุ่มเศษ ครั้น
 เพลายามเศษ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถพระที่
 หนึ่งไฟฟ้าไปประทับ ณ วังสวนดุสิต

วันที่ ๑๓ ธันวาคม เพลาเช้า ๘ โมงเศษ พระ
 บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องอย่างวานนี้
 เสด็จพระราชดำเนินด้วยสวนดุสิต มาประทับ ณ ท้อง
 พระโรงกลางพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงจุด
 เทียนเครื่องนมัสการทรงศีล และพระสังฆสวดถวาย
 พรพระจบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงนำ
 พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นฉวีญาณวโรรสและ
 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
 ด่วนพระสังฆนทกนิษฐ์โปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวง
 ษานุวงศ์และข้าราชการบางท่านทรงพาและพาไปองค์
 ทุกรูป ไปเสวยและรับพระราชทานฉน์ใต้อย่างฝรั่ง
 ที่พระที่นั่งมุกด์สถานบรมอาศน์ พระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติ และพระบรมวงษานุวงศ์เจ้า
 ราชการปฏิบัติพระสังฆ ในเวลาที่พระสังฆรับพระ
 ราชทานฉน์นั้น ทหารทำเพลงแตรเป็นกาวครึกครื้น
 ด้วย เมื่อเสร็จการเลี้ยงแล้ว โปรดให้สมเด็จพระ
 บรมโอรสาธิราช และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
 ทรงประเคนฉลากพระองค์ละฉลาก พระเจ้าวรวงษ์
 เชอพระองค์เจ้าพระและหม่อมเจ้าพระแบ่งกันประเคน
 อีกฉลากหนึ่ง พระสังฆรูปหนึ่งคงได้ รับพระราช
 ทานเครื่องไทยธรรมสามสิ่งเสร็จแล้ว พระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงษานุวงศ์เจ้าราช
 ภาร ทรงพาพระสังฆ ไปขึ้นสิ่งของตามที่จับฉลาก
 ได้ นั้นที่พระที่นั่งจักรี มหาปราสาท องค์ศ้วนออก
 โดยทั่วแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อม
 ด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และสมเด็จพระ
 เจ้าลูกยาเธอ และพระองค์เจ้าพระหม่อมเจ้าพระ
 ไปประทับ ณ ท้องพระโรงกลางพระที่นั่ง จักรีมหา
 ปราสาท และพระสังฆก็ได้ เข้าไปนั่งที่อาศน์สงฆ์
 พร้อมกัน พระสังฆถวายอนุโมทนา และถวายอดิเรก
 ถวายพระพรดา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ
 ขึ้นเพลาเที่ยงเศษ ประมาณครู่หนึ่งเสด็จพระราช
 ดำเนินประทับรถพระที่นั่งไฟฟ้าไปประทับ ณ วังสวนดุ
 สิต เป็นเสร็จการ

พระราชทานสัญญาบัตรทหารบก

วันที่ ๑๐ ธันวาคม รตนโกสินทร ศก ๑๒๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกณท้ง
 พระโรงกลางพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในการ
 ฉดของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และสมเด็จพระ
 เจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนสงขลานครินทร์
 ที่ทรงผนวช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราช
 ทานสัญญาบัตรทหารบก คือ

ให้นายร้อยตรี พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้า
 มุรฉัตรไชยากร เป็นนายพันตรีในกรมทหารบก ฯ

พระราชทานสัญญาบัตรกรมดัมปาติก

หอพระสมุดฉวีญาณ

วันที่ ๑๐ ธันวาคม รตนโกสินทร ศก ๑๒๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกณท้ง
 พระโรงกลางพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในการ